

PINKPOP IN EEN PARK IN GELEEN 1970-1986

Pinkpop in een park in Geleen 1970-1986
Copyright © 2027 Michel van Dijke & Fred Baggen
Copyright Pinkpop-logo © Buro Pinkpop
Foto's omslag Roel Vinkes (Dire Straits, Thin Lizzy),
Annie Schouren (camping sleep-in), Andries Warring (Rush)
Omslagontwerp en binnenwerk Aldus Boek Compagnie
Druk- en bindwerk [volgt]
Eerste druk mei 2027

Het copyright op alle foto's berust bij de achter in het boek genoemde amateurfotografen, tenzij anders aangeduid. Het copyright op alle archiefstukken berust bij Buro Pinkpop, tenzij anders aangeduid. Foto's en andere afbeeldingen gebruikt met vriendelijke toestemming, voor zover te achterhalen.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form, or by other means, electronic or otherwise, without the prior permission of the publisher.

www.pinkpop-in-een-park-in-geleen.nl
www.aldusboekcompagnie.nl

Voor meer informatie over Pinkpop, ga naar www.pinkpop.nl

FESTIVALBIOGRAFIE

PINKPOP

— in een park in —

GELEEN

1970 - 1986

17 EDITIES PINKPOP IN GELEEN

FEITEN EN FABELS OVER DE GELEENSE JAREN VAN PINKPOP

FOTO'S EN VERHALEN VAN FESTIVALGANGERS
MEMORABILIA • INTERVIEWS

Onder redactie van Michel van Dijke en Fred Baggen

✓
Aldus Boek Compagnie
2027

INHOUD

Voorwoord door Jan Smeets
Introductie door Michel van Dijke

1. EEN POPFESTIVAL OP DE GULPENERBERG

PINKNICK (PINKSTEREN 1969)

Pinksteren | *Wat is dat ook akveer?*

PORTRET JAN SMEETS

Deel 1 | *Rem die jongen wat*

Deel 2 | *De Berchmans en de opmaat naar Pinkpop*

2. EEN JEUGDMANIFESTATIE IN GELEEN

PINKPOP 70

Catering | *Van bokworsten tot... kaviaar?*

PORTRET JAN SMEETS

Deel 3 | *[Titel]*

3. BEGIN VAN EEN POPFESTIVALTRADITIE

PINKPOP 71

Pinkpoep | *Hoe was het geregeld met de ontlastende bezigheden?*

PINKPOP 72

Voor de tweede keer | *Focus*

PINKPOP 73

De Pinkpop | *Janneke*

PINKPOP 74

Super 8 | *De films van Ruud van Wersch*

Buro Pinkpop | *Productie en organisatie*

PINKPOP 75

Pinkpopulariteit | *Hoe reageerden omwonenden op het jaarlijkse festival?*

PORTRET JAN SMEETS

Deel 4 | *[Titel]*

4. GROTER EN GROTER

PINKPOP 76

Televisie | *Registraties van het Polygoon-journaal (1975) en televisieomroepen (1976, 1979-1986)*

Festivalcamping | *Tentstokken en haringen*

PINKPOP 77

Groeistuipe | *45.000 festivalbezoekers*

De sintelbaan | *Stofproblematiek*

PINKPOP 78

Limbopop | *Welke Limburgse artiesten stonden er op Pinkpop in Geleen?*

PINKPOP 79

Het Mick Jagger-moment | *'Shit!'*

PINKPOP 80

Pinkpapa | *'Hasjkikkers, vieszek!'*

PINKPOP 81

Springplank voor wereldsucces | *U2*

PINKPOP 82

Sportpark ofwel Burgemeester Damenpark | *Wie was burgemeester Damen?*

PINKPOP 83

Nederwie? | *Welke Nederlandse artiesten stonden er op Pinkpop in Geleen?*

PORTRET JAN SMEETS

Deel 5 | *[Titel]*

5. POPFESTIVALLEN EN OPSTAAN

PINKPOP 84

Mijn enige Geleense Pinkpop | *Herinneringen van Fred Baggen*

Punkpop | *Welke punkbands stonden er op Pinkpop in Geleen?*

PINKPOP 85

Programmering | *Van Jan Smeets naar Willem Venema / Mojo*

Pinkpopulatie | *Laagste bezoekersaantal sinds jaren*

PORTRET JAN SMEETS

Deel 6 | *[Titel]*

6. GELEENDE TIJD

PINKPOP 86

De tribune | *Van steigerpijpen naar Perzische tapijten*

7. EVERYTHING YOU ALWAYS WANTED TO KNOW ABOUT PINKPOP (BUT WERE AFRAID TO ASK)

17 vragen aan Jan Smeets | *Answers? Questions! Questions? Answers!*

Zij waren er elk jaar bij! | *Publieke personen*

De affiches van Cor van Wees | *Interview*

Van sportpark naar draf- en renbaan | *Goodbye Geleen, hello Landgraaf*

Op het podium | *Alle artiesten op Pinkpop in een park in Geleen*

8. TERUK NAO GELAEN

Monument Pinkpop Geleen | *Michel van Dijke en zijn speciale project*

Europalaan | *Fred Baggen en zijn muzikale opvoeding*

Woord van dank

Fotoverantwoording

Geraadpleegde bronnen

Personenregister

Over de auteurs | *Michel van Dijke, Fred Baggen*

Over de uitgeverij

1. EEN FESTIVAL OP DE GULPENERBERG

PINKNICK 69

'Zeg, wees met Pinksteren effe vrij!!', zo luidt de krantenkop op de NU-pagina van redacteur **WIM WENNEKES** in *De Nieuwe Limburger* van woensdag 14 mei 1969.

'Hou nu alvast Tweede Pinksterdag vrij, want in de middaguren van deze ongetwijfeld zonnige dag, gaat er in Gulpen iets geweldigs gebeuren,' vervolgt Wennekes. 'In de openlucht gaat daar een GRATIS GRATIS GRATIS manifestatie van start met het puikje van de Limburgse pop. Wat is eraan de hand? **HANS VAN BEERS** en ondergetekende vonden het nodig dat er eindelijk eens iets georganiseerd werd waar je voor niets binnen mocht.'

Met deze woorden geeft Wim Wennekes het openbare startschot voor een gratis evenement op de Gulpenerberg: 'We hebben groepen voor het idee van dit openlucht-middaggebeuren warm gemaakt, met het gevolg, dat er Tweede Pinksterdag een hele serie groepen naar Gulpen komt.'

Het terrein 'op de achterste helling van de Gulpenerberg (helemaal achter het Gulperberg Panorama – dat grote ontspanningscentrum)' heeft de organisatie 'gratis en voor niets ter beschikking gekregen van de hoge heren van dat Gulperberg Panorama'.

Op dat moment gecontracteerde groepen (alle uit Limburg afkomstig) zijn: **STATIC, THE SHARONS, OPUS 23**, de Geleense band **GENO BLUE BUSTERS** ('dit voor soul-liefhebbers', wordt eraan toegevoegd).

Ook wordt een oproep gedaan om het evenement met activiteiten buiten het podium op te luisteren:

WANNEER JE TIJDENS DEZE MIDDAG OOK IETS WILT DOEN, KAN DAT.

WANNEER JE IN EEN GROEP ZIT, KOM JE MET JE GROEP.

WANNEER JE IETS TE KOOP HEBT (EEN BROMMERT, SIERADEN, KLEDING, LEKTUUR, PLATEN) BEN JE WELKOM.

WANNEER JE VOOR FAKIR, SLANGEN-MENS OF WETEN WIJ VEEL KUNT SPELEN, BEN JE WELKOM.

WANNEER JE JE GEWOON WILT LATEN ZIEN, BEN JE OOK WELKOM.

Met hippe, wervende taal en studentikoze humor is de toon gezet: alles wat jong is en vrijheid belichaamt, krijgt de gelegenheid om te ervaren dat in Limburg de tijd rijp is voor een popfestival – maanden vóór Woodstock.

'De naam van het geheel is ook om nooit te vergeten. Denk erom, denk vanaf NU alleen nog aan **PINKNICK '69**, dé manifestatie waar op Tweede Pinksterdag de hele Limburgse scene bij elkaar komt. Hou dát in de gaten!'

Een week later maakt de NU-redactie een 'absoluut abnormaal programma' bekend, dat 'zo'n tien verschillende groepen' omvat: 'op twee verschillende podia draait het programma in de openlucht tot zo'n uur of zes, zeven die avond door'.

De toegang is gratis; de organisatie heeft dankzij 'allerlei mensen [...] zonder dat ze er ook maar 1 cent belang bij hebben behoorlijke bedragen los gekregen'. Iemand anders doneert een paar honderd kilo appels om gratis uit te delen, en verder is de door Van Beers en Wennekes ('van Trajectum Produkties Maastricht') georganiseerde manifestatie mogelijk gemaakt 'door de ontroerende medewerking van de dikke deuren van 'Gulperberg Panorama', De Nieuwe Limburger, Orkestenbureau Paul van Kammen en vele andere goedwillende zielen'.

Onder die laatste bevinden zich ook de Berchmans-sociëteit en Kombi uit Maastricht, die een varken hebben geschonken dat 's middags aan het spit wordt gebraden.

Ten slotte wordt het affiche bekendgemaakt – ook weer in gloedvolle bewoordingen: 'Tegen een achtergrond van dranktentjes, frietenkramen en andere voorzieningen (als b.v. een uitgebreid toilettencomplex) gaan we jullie daar gratis en voor niets presenteren.'

**Sharons
Opus 23
Static**

**Relax
Keem
Blitz and Whoom
Soul Inspiration
Geno Blue Busters
Doctor Loulou's Blues Clinic**

e.v.a.

en bovendien als zeer speciale attractie

Armand
(geheel vernieuwd)
Brainbox
(voor de eerste keer in Limburg)

Bekendmaking deelnemende groepen, *De Nieuwe Limburger*, 21 mei 1969.

10.000 man op Pink-nick 1969

GULPEN — Tussen de acht à negenduizend jongeren hebben maandagmiddag, Tweede Pinksterdag, een bezek gebracht aan Picknick '69, een grote (gratis) openlucht manifestatie met 13 regionaal en landelijk bekende groepen.

Op dit met bijzonder mooi weer gezegende feestje, dat georganiseerd was door de NU-pagina-redactie van DNL en Trajectum Produkties Maastricht, verschenen bovendien zo'n duizend ouders met kleine kinderen, die zomaar eens een half uurtje kwamen kijken.

Door dit grote bezoekersaantal (de organisatoren hadden zo'n 2500 mensen verwacht) werd het verkeer in en rond Gulpen op sommige momenten totaal ontwricht.

Ondanks, of misschien wel dankzij de afwezigheid van politie, hebben zich geen ongeregeligheden voorgedaan. Van twaalf uur in de middag tot zeven uur 's avonds heeft iedereen alleen maar in het gras gelegen en geluisterd naar de verrichtingen van o.a. De Brainbox, Armand, Sharons, Opus en Static.

Het is niet onwaarschijnlijk, dat dit feest, dat mogelijk is geworden door financiële bijdragen van „Gulperberg Panorama" en DNL, het volgend jaar nog een vervolg krijgt. Gedacht wordt dan aan een (eveneens gratis) manifestatie met nog bekendere groepen.

Vrijdag 23 mei beginnen de werkzaamheden op het campingterrein. Op het 16 meter lange podium treden op pinkstermaandag 26 mei vanaf twaalf uur de genoemde groepen op, met **BRAINBOX** als 'dé grote topattractie'.

Als headliner sluiten zij het festival niet af, zoals zou kunnen worden verwacht; zij hebben die avond een andere contractuele verplichting in het noorden van het land.

Er wordt een toeloop verwacht van twee- tot vierduizend mensen, en de organisatie durft zelfs al een voorschot op de toekomst te nemen, wanneer men spreekt van 'het festival, dat mogelijk volgend jaar op nóg grotere schaal herhaald zal worden'.

Na afloop van Pinknick '69, meldt Wennekes' NU-pagina: 'Nou, Limburg heeft zijn popfestival. Reken daar maar vast op.'

Het is zo'n succes geweest dat de organisatoren 'direct na het gebeuren' met hun geldschieters om de tafel gaan om de mogelijkheid voor een tweede editie te bespreken.

Aan ambitie ontbreekt het Van Beers en Wennekes niet: 'We denken er zelfs hard over om de Pinknick volgend jaar twee dagen ('s middags en 's avonds) te laten duren. We gaan er dan een echt festival van maken met erg bekende groepen.' ■

Opus 23 op het podium. Tom Winter (met hoedje), Chrit Mandigers (zittend achter het Hammond-orgel) en Paul Rosier (staand, met bril). Drummer Frans Theunisz is niet zichtbaar. *De Nieuwe Limburger*, 27 mei 1969.

PINKNICK-WEETJES

OPUS 23 is opgericht in 1969. Drie jaar later wordt de naam veranderd in Windmill, en in 1977 in **PARTNER**.

PARTNER speelt in 1978 op Pinkpop. Op dat moment hebben zij een Top 40-hit met 'Kayuta Hill'.

Drummer Frans Theunisz van **OPUS 23** heeft in 1995 met De Nachraove een carnavalshit met 'Sjeng aon de geng'.

Pinksteren | Wat is dat ook alweer?

Volgens de Bijbel daalde de Geest van God vijftig dagen na Pasen neer op de discipelen van Jezus. Zij kregen vanaf dat moment de moed om het geloof te verspreiden.

Maandag 26 mei
tweede pinksterdag is iedereen (gratis) welkom op de Gulpenerberg te Gulpen voor de grootste manifestatie van dit jaar

Pinknick '69

met
OPUS 23
SHARONS
STATIC
RELAX
KEEM
BLITZ en WHOOM
SOUL INSPIRATION

GENO BLUE BUSTERS
DOCTOR LOULOU'S BLUES CLINIC
e.v.a.
bovendien als zeer speciale traktatie

Armand
(geheel vernieuwd) en

The Brainbox
(voor de eerste keer in Limburg)

't is in de openlucht, niemand betaalt ook maar 1 cent entree, want 't is een kosteloos en liefdevol gebeuren voor Limburg

Productie:
Wim Wennekes en
Hans van Beers

i.s.m. 'Gulperberg Panorama'

„DE NIEUWE LIMBURGER"

orkestenbureau Paul van Kammen en vele vele vele vele anderen. Met 2 verschillende podia, voorzieningen voor drankjes en hapjes en natuurlijk een heleboel erg lieve mensen.

AANVANG 12.00 u. n.m.
EINDE ca. 19.00 uur 's avonds.

Plaats van samenkomst: een groot glooiend terrein aan de achterzijde van de Gulpenerberg. Volg de pijlen in 't stadsje Gulpen en je komt vanzelf op PINKNICK '69. Welkom!!!!

„DE NIEUWE LIMBURGER"
EEN KRANT VOOR JONGE MENSEN

PORTRET JAN SMEETS DEEL 1 REM DIE JONGEN WAT

In het voorjaar van 1970 is de organisatie druk bezig met het voorbereiden van de (tussen aanhalingstekens) ‘opvolger’ van **PINKNICK**. Voor dat evenement, dat **PINKPOP** gaat heten, is gekozen voor het Burgemeester Damenpark in Geleen, ook wel kortweg het Sportpark geheten. Er is een schriftelijk verzoek ingediend om het park gratis te mogen gebruiken, en in afwachting daarvan...

Maar eerst nemen wij de lezer mee terug naar de jaren zestig, in de eerste plaats naar Einighausen, en verder onder andere naar Maastricht en naar Sittard. In die plaatsen bevinden zich respectievelijk de jongerencentra Berchmanssociëteit en Don Kiesjot. In beide loopt op zeker moment een bevlogen medewerker rond: **JAN SMEETS**.

Smeets is dan al jaren gepokt en gemazeld met het organiseren van alles wat met popmuziek te maken heeft. In juni 1962 is hij zeventien en leidt vanuit het ouderlijk huis de Peter Koelewijn Fanclub. De laatste dag van de maand vindt er in Grevenbicht een ‘grote teenagershow’ plus talentenjacht plaats onder de naam The Rockets Show. Voor de bezoekers uit Limbricht en Sittard vertrekken na afloop twee extra bussen. Het korte krantenbericht eindigt met een oproep: ‘Deelnemers voor de talentenjacht kunnen zich tot woensdag 27 juni opgeven bij Jan Smeets, Heistraat 104, Einighausen.’

Twee jaar later is Smeets werkzaam voor de KAJ (Katholieke Arbeiders Jeugd) in Einighausen, waaruit later het jongerencentrum Carna voortkomt. Ten behoeve van ‘het gebrekkige kind’ in de samenleving wordt een fancy-fair georganiseerd, met als opbrengst ten bate van het goede doel: elfhonderd gulden. Een pluim voor Jan Smeets, ‘de actieve secretaris van de K.A.J., die elke vrije minuut heeft uitgetrokken om de fancy-fair zo goed mogelijk voor te bereiden. Het welslagen is voor een groot deel aan zijn noeste arbeid te danken.’

Andere wapenfeiten: voor een instuifavond in Einighausen in 1965 is ‘promotor Jan Smeets erin geslaagd om vandaag de Belgische Beatles naar Einighausen te halen’; een jaar later is hij secretaris van het nieuwe jongerencentrum Instuif Soos, dat is voortgekomen uit de KAJ; Smeets is, eveneens in 1966, initiatiefnemer van een ‘happening-teach-in’ in Instuif Soos waar ‘voor- en tegenstanders van de komst van het Navo-hoofdkwartier Afcen naar Zuid-Limburg tijdens deze bijeenkomst hun standpunten uiteen kunnen zetten’. Smeets is volgens de berichtgeving in een krant ‘duidelijk tegen de Nato’.

INSTUIF CARNA

In 1967 verschijnt een groot artikel in *Limburgs Dagblad* over Jan Smeets, volgens het smakelijk geschreven stuk ‘organisator, promotor en animator van de beat in Einighausen’ bij Instuif Carna, ‘een voortzetting van de jeugdvereniging “Let’s Kiss”’.

JOHANNES, ANDREAS, PETRUS SMEETS: KORTWEG JAN, VANAF 26 JANUARI 22 JAAR, BAARD, SNOR, DONKERE OGEN, MOND VOL ENTHOUSIASME, 1,70 METER LANG, GEEN VASTE VRIENDIN EN OM ALLE VERMOEDENS UIT DE WERELD TE HELPEN, GEEN PROVO. (JAN SMEETS: ‘IK BEN TEGEN PROVOCEREN, ZOALS DAT IN ONZE HOOFDSTAD GEBEURT. MAAR WEL VOOR PROTESTEREN...’)

Smeets staat dan al bekend als een gedreven doener: ‘Deze Jan Smeets, werkzaam op het reclamebureau van de Staatsmijnen te Geleen, heeft Carna, met ternauwernood 60 leden, groot gemaakt. Hij doet alles zelf: beatgroepen contracteren, uitbetalen, reclame voeren, contacten met de pers onderhouden, aanplakbiljetten drukken en verspreiden. Noem maar op. (Jan Smeets: “Iedereen denkt: die grote raambiljetten, dat kost een bom geld. Niks hoor. Ik druk alles zelf. Volgens een oeroud Chinees systeem. Dat kost veel tijd en moeite, maar weinig geld.”)’

Vaak wordt Smeets door meisjes aangeklampt met de vraag of hij niet eens met hun vader wil praten. De vader in kwestie heeft zijn dochter verboden in Einighausen uit te gaan, want er gaan roddels rond dat de jeugd in Instuif Carna ‘over mekaar heen kruipt en op de grond ligt’, maar Jan verwijst dit resoluut naar het rijk der fabelen: ‘Leugens. Roddelpraatjes.’

Met de pastoor ter plaatse heeft Jan niet zo’n goede band. ‘Hij heeft de sfeer in het jeugdwerk verpest. Daarom werken wij momenteel langs pastoor door.’ Een van de conflicten gaat om de vasten. Volgens de pastoor kan in deze periode niet gedanst worden.

Jan: ‘Burgemeester Corten zegt: Beat in de vasten. Wat zegt pastoor? Als hij het goed vindt, in orde, anders niet. Ik bel pastoor. Natuurlijk is het antwoord driemaal nee. Hoe kan het anders, een man van zijn leeftijd snapt van beat nog niet dát.’

Pastoor F.H. Bastin: ‘Die Jan is een verschrikkelijke doordraver. Overdrijven, overdrijven, overdrijven. Ik heb al vaak tegen het bestuur van Carna gezegd: rem die jongen wat. Maar er is geen houden meer aan. Al dat beat-gedoe in Einighausen. Ik geloof niet dat het goed is voor mijn dorp, maar wat doe je eraan? Ik bemoei me ook niet meer met het jeugdwerk. Tja, de jeugd moet toch altijd wat te doen hebben. Beat is in elk geval beter dan dat ze in cafés liggen te zuipen.’

Jan heeft het laatste woord: ‘Achter mijn rug wordt er veel gekletst. Mezelf interesseert dat niet. Het is alleen niet leuk voor mijn ouders. Ik kan nog heel wat mooie verhalen vertellen. Pastoor heeft me eens eigenhandig uit zijn huis gesmeten. Maar dat kan ik misschien beter voor me houden, anders lijkt het roddelen.’

‘EEN FEIT IS: ALS INSTUIF CARNA MEER WERD GESTEUND – EN MET NAME MOREEL – DOOR GEESTELIJKE EN WERELDLIJKE OVERHEID EN ANDERE VERENIGINGEN IN DIT DORP, KREEG EINIGHAUSEN EEN JEUGDWERK OM JE VINGERS VAN AF TE LIKKEN. DAN HAALDE IK ENGELSE EN AMERIKAANSE BEATGROEPEN NAAR DIT DORPJE. DIE TIJD KOMT MISSCHIEF NOG WEL.’
– JAN SMEETS, LIMBURGS DAGBLAD, 1-2-1967

De niet af te remmen Smeets zorgt ervoor dat Instuif Carna in april 1967 een Limburgse primeur krijgt: het door het blad *Hitweek* gelanceerde Honk honk ‘t is de bonk, een psychedelisch lichtshowconcept bedacht door Livinus van de Bunt (lichtkunstenaar en mede-oprichter / directeur van de Vrije Academie in Den Haag) en zijn zoon Jeep, komt voor de prijs van duizend gulden een avond naar Einighausen.

Jan is een maand eerder naar Amsterdam afgereisd om de primeur in het Stedelijk Museum met eigen ogen te aanschouwen. Het belooft een ware show te worden: zestien man personeel, een ‘komplete verhuiswagen vol lampjes, schijnwerpers en gekleurde glaasjes, en Dor-

love-out-siders

“Noem het geen love-in, maar een bloemenbeatshow!!! (als ‘t effe kan). We gaan zaterdag kollektieren voor bloemen en zondagmorgen plukken we nog het een en ander in het veld”. Dit is een stukje inside-information van Instuif Carna’s Jan Smeets. Dus geen love-in morgenavond in Einighausen, hoor. Een bloemenbeatshow. Met — jawel — veel bloemen en The Outsiders in hun nieuwe vijf-min-een-formatie. Voor de mensen die het nog niet mochten weten: instuif Carna maakt er morgenavond een feest van: met een verlaagde reductie, zeepsop, sulkerklontjes, hikfilms uit uit de gezellige jaartjes en gratis knarsende chips. Het wordt de première van het nieuwe seizoen. De belangstelling is al enorm. “We plegen plagiaat van ‘t ergste soort. Het wordt een petit hai in de raf. We hebben óók alles: in de pauzes echte bewegende geluidmakende films van de komedie keepers, tijdens het lovedansen diejaas in kallor met gekke toestanden. Ons beatlovehok is smeujig bewierookt en liefjes versierd met echte en onechte bloemen. Er zijn zwevende seepsopballietjes en we delen sulkerklontjes en chips uit”. Staat in de reclame-strooifolder. Jan Smeets was er deze week al helemaal moe van. Als je veel grappies in het beathok wilt halen, moet je uitkijken niks te vergeten. “Ik was vergeten films te bestellen”, riep hij dinsdagmiddag radeloos door de telefoonlijn. We houden je van zijn gezondheidstoestand op de hoogte.

Boven: *De Nieuwe Limburger*, 2 september 1967.
Rechts: *Limburgs Dagblad*, 12 september 1967.

drechts psycho-beatgroep “The Zipsps”. En zo doet de psychedelische muziek haar intrede in Einighausen.

Of niet? Door toedoen van een vreemde actie van Koos Zwart van *Hitweek* wordt de avond uitgesteld. In plaats van ‘psycho-beat’ haalt Smeets de surfgroep Check naar Carna. En voor pinksterzondag heeft hij The Golden Earrings gecontracteerd.

In juli 1967 verlooft Jan zich in Parijs met zijn vriendin Till (Mathilde). De komende decennia zal zij op de achtergrond een belangrijke steun en toeverlaat zijn voor Smeets’ werkzaamheden.

LOVE-IN

Jan Smeets is de eerste die in Limburg een zogeheten Love-in organiseert – een ‘bloemenbeatshow’. Daarvoor moeten er onder andere wat bloempjes worden geplukt in wei en veld. Dat ook voortuintjes van omwonenden worden bezocht (geplunderd), is niet de bedoeling van Smeets, maar feit is dat het na afloop van het evenement klachten regent.

De goede bedoelingen ten spijt, loopt de bloemenplukkerij van ‘het een en ander in het veld’ nogal uit de hand. Althans, volgens sommige buurtbewoners. Volgens agenten in burger en de burgemeester valt het allemaal wel mee. Wel zijn er volgens de politie ‘drie à vierhonderd blagen’ op straat die niet naar binnen mochten omdat de zaal ‘stampvol, soms twee lagen dik’ was.

DE FEITEN:

Burgemeester F. Corten van Limbricht heeft de plaatselijke instuif Carna te Einighausen verboden in de toekomst nog love-ins te organiseren. De burgemeester heeft dit besluit genomen op grond van een rapport van de districtsrecherche, op grond van eigen waarnemingen en op grond van klachten van omwonenden met betrekking tot de love-in-avond die op zondag 3 september is gehouden in zaal Vlegels te Einighausen. Voor reacties op dit besluit verwijzen wij naar pagina 12.

Love-ins niet cortwieken

Wel love-in? Geen love-in? Op het eerste gezicht geen vraag van levensbelang, maar voor de Instuif Carna te Einighausen kan er toch heel wat van afhangen. De eerste echte, door Carna georganiseerde Limburgse love-in, zondagavond 3 september gehouden in Einighausen, dreigt meteen de laatste te zijn geweest omdat burgemeester Corten van Limbricht heeft gezegd in de toekomst geen (dans)vergunning meer te willen afgeven voor een love-in-avond. De burgemeester baseert zijn weigering op een aantal misstanden die zich rond deze eerste love-in zouden hebben voorgedaan. Wij zeggen met opzet: rond deze love-in en met, op deze love-in. Er zijn nu, onverdachte getuigenissen dat in het bewuste beatlovehok zelf geen enkele wanklank is gehoord. En dan rijst de vraag of de organisatoren van de love-in-avond de dupe moeten worden van zaken die zich buiten hun organisatie hebben afgespeeld. Moeten we daarom dan ook schuttersfeesten en carnavalsfeestviteiten gaan verbannen? Met de wet in de hand kan zelfs nog gezegd worden dat de organisatoren in overtredding waren omdat vele „hippies” de leeftijd van 18 jaar nog niet bereikt hadden en ‘t aantal dat zich in de zaal bevond beslist groter was dan het toegestane maximum. Maar met die wettelijke bepalingen in de hand zal men de meeste Limburgse danszalen moeten sluiten. En dat niet alleen. Burgemeester Corten van Limbricht had al twee jaar eerder de activiteiten van Carna onmogelijk kunnen en wettelijk gezien, misschien moeten maken. Het feit dat er in het verleden wat door de vingers is gezien bewijst wel, dat ook burgemeester Corten begrijpt dat de leeftijdsgrens van 18 jaar stamt uit een tijd dat het jeugdwerk met andere methodes en andere jongeren werkte. Jeugdwerk begint vandaag de dag bij de 14-jarigen of daaromrent en wie daarbij beatmuziek en love-ins wil vermijden kan zijn jeugdwerk wel opdoeken. Waarom dan nu plots het dansbe-sluit van 1935 van stal gehaald dat strikt doorgevoerd, wel eens het definitieve einde kan betekenen van een instuif die zich in heel Limburg een reputatie heeft weten te verwerven? Welke geheimzinnige krachten zijn hier aan het werk? Was het de districtsrecherche die zondagavond in Einighausen present was en op wier rapportering het besluit van burgemeester Corten mede gebaseerd is geweest? Of waren het de meer behoudende inwoners van Einighausen die zich geërgerd hebben aan wat afgeplukte bloemen, wat straatruis en uit de hand lopende vrijages? Wij kennen de inhoud van de rechercherapporten niet, maar als zich ergerlijke dingen hebben voorgedaan was het de taak van de politie geweest in te grijpen. Nog beter was het geweest wanneer ordeverstoringen of zedendelicten door de nodige voorzorgsmaatregelen waren voorkomen. Als de districtsrecherche naar Einighausen kwam, hadden er ook enkele extra politiemannetjes naar het dorp kunnen komen. En als het beatlovehok te klein is voor de geweldige belangstelling die Carna weet te trekken zal er gedacht moeten worden in de richting van een grotere lokaliteit, een betere outillage, en ook een meer aangepaste organisatie. Dat is positief richting geven aan iets wat de oudere generatie misschien niet meer begrijpt, maar waarbij zij al de fout maakt te trachten iets te begripen: het is geen kwestie van begripen maar van lief zijn voor elkaar. Daarom hopen wij dat burgemeester Corten alsnog lief zal zijn voor Carna: de jeugd van vandaag laat zich nu eenmaal niet meer cort-wieken.

De overbuurman van Carna vindt het maar niks dat verscheidene jongeren ‘met elkaar [liggen] te vrijen langs de weg’, hij noemt het ‘vergif voor de jeugd’, ‘gemene smeerlapperij’ en ‘bij de varkens af’.

De Love-in krijgt nog een minder liefdevol staartje: ‘In een dinsdag gehouden gesprek tussen de heer Corten en Carna’s Jan Smeets, heeft de burgemeester laten weten geen dansvergunning meer te willen afgeven. Dat zou betekenen dat de beat-bron van inkomsten gaat verdwijnen en daarmee Instuif Carna in totaal.’

In tegenstelling tot het eerdere krantenbericht, waarin de wildpluk van bloemen, vernielingen aan tuinen en hekken, het tegenhouden van verkeer en zedendelicten een

beetje schouderophalend werd afgedaan door de burger-vader en zijn wachtheesters, blijken ze nu ineens de mening toegedaan dat er grenzen zijn overschreden.

De Nieuwe Limburger merkt op dat de reactie van burgemeester Corten ‘een beetje onduidelijk’ is: ‘Tegenover journalisten was hij begin deze week vrij positief in zijn uitlatingen over de zondag gehouden love-in; tegelijkertijd neemt hij een beslissing, die de doodsteek voor Carna moet betekenen.’

Jan Smeets, *Limburgs Dagblad*, 12-9-1967: ‘Ik heb burgemeester Corten altijd een fijne fidele vent gevonden. Ik kon prima met hem opschieten, maar zijn jongste beslissing in deze zaak snap ik niet. Als Carna geen love-in meer mag houden, getuigt de gemeentelijke overheid van Limbricht van een dorpse, eng-geestige boerenmetworstmentaliteit. De burgemeester zei tegen me: Jan, je weet zelf ook wel wat er allemaal is gebeurd. Maar ik weet niks. Ik heb geantwoord: U weet evengoed als ik, mijnheer de burgemeester, dat er in dit dorp enorm veel wordt geroddeld en niet in het minst over mij en over het jeugdwerk. Dat er buiten de zaal op straat een beetje herrie is geweest, waarbij bierglazen zijn stuk gegooid en zo meer, is te wijten aan het feit dat volwassen dorpelingen van Einighausen een kijkje zijn komen nemen. De jeugd, die op dat moment buiten stond en niet naar binnen kon, gaat dan natuurlijk een beetje stoer doen. Dat is begrijpelijk en dan krijg je natuurlijk de poppen aan het dansen.

Rechercheurs? Ik heb niemand gezien. Zedendelicten? Dat is een enorm groot woord. Waarom hebben die bewuste rechercheurs de jongeren die in de wei lagen, niet uit die wei geschopt? Waarom laten die knapen oogluikend toe dat automobilisten worden aangehouden? Dat zijn toch geen politiefunctionarissen meer. Nee, wel notities maken in het geniep en dan naar burgemeester Corten toestappen en zeggen: tjonge, tjonge, die Jan Smeets maakt me er wat van. Een inbreker moet je onmiddellijk arresteren. En geen notities maken over de wijze waarop wordt ingebroken en na een week aankomen met de mededeling: heb jij de vorige week niet ingebroken? En als de politie Carna probeert te vangen op het feit dat zo veel jongeren onder de 18 naar zaal Vleugels komen, dan kunnen wij met ons jeugdwerk op straat gaan zitten. Dan kunnen alle danszalen en jeugdhuizen in het bronsgroen eikehout worden gesloten. Dat zal ook de doodsteek zijn voor Carna. [...] Ik blijf erbij: als die nieuwsgierige Einighausenaren thuis waren gebleven bij hun teevee, dan was er niks gebeurd. Volgens mij is de burgemeester geprest tot deze maatregel door een aantal kleinstedse dorpelingen.

Trouwens, laten we eerlijk zijn, wat kan er niet allemaal gebeuren bij een normale voetbalwedstrijd? Hoe vaak lees je niet dat de scheidsrechters met bierflessen worden bekogeld. En worden die wedstrijden dan verboden? En wat te denken van het toppunt van onze Limburgse folklore: de schuttersfeesten? Na afloop wordt er gezopen als tempeliers en loopt de trots van Limburg brallend en brakend door het dorp. Een fraai gezicht is dat! En wat gebeurt er allemaal niet met carnaval? Daar is onze love-in een lauwtrekseltje van. En de bekende boerenbruiloften? Laten we er geen doekjes om winden: overal gebeurt wel eens wat. Slotconclusie: er is geen enkele auto gehavend en geen enkel huis afgebroken. Nou, dan valt het toch mee?

Ik geloof dat wij eens een enquête moeten gaan houden in het dorp: wie is vóór Jan Smeets en wie tegen. Ik garandeer iedereen dat zeker 80 procent van de bevolking achter mij en het jeugdwerk staat. Ik laat me niet de das om doen en zeker niet het belangrijke werk dat wij voor de jeugd doen, door een stelletje boerenhufters.’

Eind van het liedje is dat de burgemeester beatavonden voortaan verbiedt, waardoor Carna ineens van zijn midde-len van bestaan wordt beroofd. Pas weken later blijkt dat de burgemeester eigenlijk bedoelt de love-ins te verbieden – en niet de beatavonden –, maar ongelukkigerwijs heeft de eigenaar van zaal Vleugels dan al besloten, nu de drukte in het pand tijdelijk is afgenomen, om een lang gewenste renovatie door te voeren. Gevolg: drie maanden lang zullen door Carna te organiseren liveoptredens stilstaan.

Enkele weken later is er nieuws: “‘Enfant terrible van dorpje Einighausen door de “Flaaris” aangezoekt. Jan Smeets organiseert 6 januari love-in te Geleen’, zo kopt *Limburgs Dagblad*. De love-in staat onder auspiciën van de Geleense carnavalsvereniging De Flaarisse. In Geleen is de plaats van handeling De Hanenhof, en Smeets krijgt carte blanche. Wally Tax komt met zijn Outsiders, en ook Blues Dimension staat op het programma.

Geruststellend is de laatste zin van het krantenartikel: ‘Ook in het dorpje Einighausen zal Jan Smeets actief blijven. In de soos van Instuif Carna, die spoedig weer van start zal gaan met beatavonden – geen love-ins – zal in de maand december Boudewijn de Groot optreden. Nog daarvóór slaat Smeets de handen ineen met Instuif Sittard, en gezamenlijk verwezenlijken zij in de Stadsschouwburg ‘een zeer hippe topbeatavond’, met als topact Dave Dee, Dozy, Beaky, Micky & Tich, en daarnaast de Nederlandse bands Moan en The Sharons.

Het is de eerste maal dat in ‘de geheiligde ruimte van de Sittardse schouwburg’ een dergelijk evenement plaatsvindt. Jan Smeets: ‘Als het zondag goed lukt, dan wordt die samenwerking tussen Sittard en Carna waarschijnlijk nog wel steviger. Dan halen we misschien ook groepen als Animals en zo naar Sittard. Als dat financieel haalbaar is, kunnen we hier de beste groepen van de wereld krijgen, dat kan allemaal.’

Hoewel Carna in december 1967 balanceert op de grens van faillissement, wordt het jaar in de net gerenoveerde zaal Vleugels afgesloten met een optreden van Moan.

• Jan Smeets (Einighausen, tel. 04490—3936) bezit sinds vorige week het exclusieve boekingsrecht voor Limburg van de Arnhemse topgroep MOAN, je weet wel: de groep die pas vier weken bestaat en in het voorprogramma van Dave Dee in Sittard een grandioze entree maakte.

Aan de andere kant van de jaarwisseling vindt in Geleen, in De Hanenhof, op 6 januari een evenement plaats onder het motto ‘A Hippy New Year’, met The Outsiders en Blues Dimension. ‘In de kleine pauzes tussen het muzikaal geweld zullen gooi- en smijtfilms vertoond worden op de wanden langs het podium’, er is een korte modeshow, ‘maar dé sensatie van de avond zijn de kleurige vloeistofdía’s, die men onafgebroken met behulp van vijf projectoren tegen de wanden van de zaal zal projecteren. Door middel van warmte wordt een chemische reactie veroorzaakt in een angstvallig geheim gehouden vloeistof hetgeen resulteert in een kleurig, beweeglijk beeld op de zaalwanden.’

De Nieuwe Limburger,
13 januari 1968.

Foto Jan Smeets: *Limburgs
Dagblad*, 29 november 1968.

‘a hippy
new year’
en het
publiek
van geleen

GEEN KIK

VANTEVOREN: Geleens carnavalsvereniging De Flaarisse zoekt organisator Jan Smeets op om hem een feest te laten organiseren dat zou klinken als honderd klokken. De titel: ‘A Hippy New Year’. De orkesten: twee groepen uit het hoge noorden, Outsiders: The Blues Dimension. DE DAG ZELF: Beide groepen kwamen die gedenkwaardige zaterdag, nu al weer een week geleden, naar de Hanenhof van Geleen. Zevenhonderd mannen en vrouwen hadden er vier à vijf floriijnen voor over gehad om er bij te zijn. Ze lieten het daarbij. Alleen maar ZIJN. Geen boe of bah, geen ach of oh, geen kik gaven ze. Volkomen ongeïnteresseerd stonden ze te staan. En er was toch echt wel wat aan de hand. De Blues Dimension bijvoorbeeld een enorme zeer veelbelovende zevenmans-groep. Een sound om van te rillen. De staanders gaven echter

door wim wennekes

geen kik. Vloeistofdía’s. Helemaal nieuw, gewoon erg goed. Geen kik. Heerlijke oude gooi- en smijtfilms. Geen kik. Standjes met enorme affiches. Geen kik. Een volkomen in het water gevallen modeshowtje. Geen kik. Het optreden van de Outsiders schréeuwde om boe-geroep. Maar nee, geen kik. (NU-tip voor de Outsiders: jullie hebben nu je haar gekapt, kap nu ook eens met jullie verleden. Deze muziek is volkomen uit de tijd). Half twaalf. Outsiders spelen laatste akkoordje. Onderdanen druipen af. Zegt er een: ‘Ik vond er geen bal aan’. Ik ook niet, maar dat lag niet zozeer aan het gepresteerde. Nee, het lag aan onszelf. Laten we maar ophouden met dergelijke grootse gebeurtenissen. We kunnen het blijkbaar niet.

CARNA CONTINUED

Vastelaovend komt er weer aan, en de nieuwe prins carnaval proclameert dat zijn onderdanen, de Smautbullen, direct de koude oorlog met Instuif Carna moeten beëindigen. Er hebben al ‘vredesonderhandelingen in geheim overleg op topniveau’ plaatsgevonden met Jan Smeets, ‘met als resultaat, dat de carnavalsvereniging zeer welwillend staat ten aanzien van een carnavalistische avond’ in de door geldzorgen geplaagde jeugdsoos.

Meer gein: de carnavalsbijlage van *Limburgs Dagblad* staat vol met onzinberichten, een soort *De Speld* avant la lettre. Lokaal nepnieuws uit diverse plaatsen – over Einighausen schrijft men: ‘Natuurlijk, love, love, love. Burgemeester Corten heeft Jan Smeets een baan aangeboden op de gemeentesecretarie. Jan wordt benoemd tot cultureel ambtenaar. Ook voor jeugdzaken. Hij heeft carte blanche. Mag organiseren wat hij wil. Beat en flower-feesten. [...] Jan zelf: “Tegen Corten heb ik gezegd dat ik het doe, op één voorwaarde, Wally Tax moet gemeentesecretaris worden.”’

In de loop van 1968 vinden meer popgroepen de weg naar Einighausen: Dragonfly (mei), The Motions (juni), Blues Dimension (juli), Cuby & The Blizzards (augustus), Euson

& Stax (september). Samen met Instuif Sittard wordt John Mayall met zijn Bluesbreakers naar de Sittardse schouwburg gehaald.

Of de koude oorlog bekoeld is? Tussen Jan Smeets en burgemeester Corten van Limbricht, waartoe Einighausen behoort, nog niet echt. Smeets laat van zich horen op de publieke tribune van de raadsvergadering in Limbricht. De burgemeester vraagt namelijk aan het eind van de vergadering een krediet van 2350 gulden voor de aanschaf van glasgordijnen in het raadhuis. ‘De raad ging ermee akkoord,’ staat in de krant, ‘maar op de publieke tribune kwam een teken van verzet. Het was Jan Smeets van instuif Carna, die zich van zijn stoel verhieft en aan de voorzitter vroeg of de aanschaf van die gordijnen belangrijker is dan het jeugdwerk in Einighausen. De voorzitter haakte een eventuele discussie vliegensvlug af. “Dit punt is hier niet ter discussie,” zei hij.’

Jan Smeets:
„... gordijnen of jeugdwerk ...”

Smeets’ interruptie is ingegeven door het feit dat Carna kort tevoren een brief heeft gestuurd aan de raad en B en W, waarin de penibele financiële situatie van Carna uit de doeken wordt gedaan, met daarbij het verzoek de gemeentelijke subsidie per lid (negentig maal 7,50, wat neerkomt op 675 gulden) met 2,50 te verhogen, en de aanschaf van een nieuwe geluidsinstallatie van 1300 gulden te subsidiëren, net zoals enkele sportverenigingen ook financiële steun hebben ontvangen.

Doordat de brief te laat was ingestuurd om nog in de raadsvergadering behandeld te worden, stond het schrijven van Carna niet op de agenda – daardoor gefrusteerd verhieft Smeets aan het eind van de vergadering vanaf de tribune zijn stem.

JAN SMEETS, NA EEN NACHTJE SLAPEN: 'IK HEB BURGEMEESTER CORTEN AL EEN BRIEF GESCHREVEN, WAARIN IK MIJN VERONTSCHULDIGINGEN AANBIED VOOR MIJN GE-DRAG. PER SLOT VAN REKENING – EN DAAR KAN IK NATUURLIJK NIET LANGS KOMEN – HEB IK DE OPENBARE ORDE VERSTOORD IN DE VERGADERING. MAAR ER STAAT OOK IN DE BRIEF DAT IK VAN MENING BEN DAT MIJN OPTREDEN DE ENIGE OPLOSSING WAS OM DE RAAD MET DE NEUS OP DE FEITEN TE DRUKKEN. EN DIE FEITEN ZIJN O.A. DE BRIEF DIE INSTUIF CARNA HEEFT GESTUURD AAN B. EN W. EN ALLE RAADSLEDEN. IK MOET MIJN EXCUSES WEL AANBIEDEN, ANDERS DENKT MEN: DE VOORZITTER VAN EEN JEUGDVERENIGING, DIE ZO PROVOCEREND OPTREEDT, MOET JE NIKS GEVEN.'

In de jaarafsluitende raadsvergadering, eind december, zit de publieke tribune van het raadhuis vol met jongeren. Punt 5 op de agenda behandelt het verzoek van de organisatie om financiële steun. Enkele raadsleden pleiten voor een verhoging van de subsidie resp. verbetering van de 'wanordelijke en bouwvallige toestand van 't jeugdhuis, waarin een florerende vereniging als instuif Carna moet hokken. Mevrouw Wagemans bleek zeer verontwaardigd voor 't feit dat jongens en meisjes van de instuif op één en hetzelfde toilet moeten, omdat men slechts de beschikking heeft over één weeceetje. Bovendien is er geen garderobe.'

Een besluit wordt nog niet genomen. In de volgende vergadering komt de zaak opnieuw aan de orde, en 'ook het verzoek van instuif Carna om een bijdrage in de geluidsinstallatie werd nog niet ingewilligd'.

Het bestuur van Carna – voorzitter Jan Smeets, penningmeester Guus Broekhoven en bestuurslid F. Dohmen – schrijft een lijvige, boze brief aan het gemeentebestuur, in reactie op wat tijdens de eindejaarsraadsvergadering als agendapunt 5 is uitgesproken. B en W stelden in hun preadvies aan de raad voor om het subsidiebedrag van 7,50 te handhaven, en voor de aanschaf van een geluidsinstallatie wil men een rentedragend voorschot van 650 gulden verstrekken. Verder zijn B en W van mening 'dat een subsidie slechts een bijdrage kan zijn in het noodzakelijke uitgavenpakket en niet een volledige vergoeding van de uitgaven'. Ook de omvang van de activiteiten 'dient aangepast te zijn aan de financiële middelen en niet omgekeerd'. Ten slotte zou de Stichting Jeugdwerk Einighausen 'tot een aanzienlijke verhoging van eigen inkomsten moeten komen', bijvoorbeeld door haar leden een hogere contributie te vragen, zoals andere jeugdverenigingen in de gemeente dat ook doen.

Naar aanleiding van deze standpunten dient de Stichting Jeugdwerk Einighausen een weerwoord in – een felle brief, waarin met grote verbolgenheid op alle motiveringen van B en W wordt gereageerd. Over het rentedragend voorschot schrijft Jeugdwerk: 'Wij kunnen zelf rentedragende leningen krijgen... Wij moeten derhalve uw beschamend aanbod principieel van de hand wijzen. Een dergelijke hulp hebben wij niet nodig.' Ook wordt aangestipt dat er een einde moet komen aan de persoonlijke rancune [van de

burgemeester] jegens voorzitter Smeets. 'Niet alleen bestuur en medewerkers, maar tevens veel inwoners zijn de mening toegedaan dat daar het knelpunt zit. Jammer voor u dat de voorzitter erg fanatiek kan zijn als het om recht gaat.'

DROOGLEGGING

In maart 1969 krijgt Carna door de inspecteur van de drankwet het verbod opgelegd om tijdens soosbijeenkomsten bier te tappen. Ondanks meerdere pogingen van Carna om een drankvergunning te krijgen, is die door ambtelijke bureaucratie nooit verstrekt, en de vergunning wordt nu nogmaals in allerijl aangevraagd. De noodzakelijke en vereiste voorzieningen (tweede toilet-ruimte, ventilatie, wasbakken op de toiletten) zullen binnenkort worden gerealiseerd. De beatavonden worden weer hervat en met Pinksteren staat het tienjarig bestaan op het programma.

Aan de bittere soap rond Corten en Smeets komt voorlopig nog geen einde. "Lastige knapen" van Carna

willen niet gaan strooplikken', schrijft *Limburgs Dagblad* met een paginabrede krantenkop. Na het verbod op het tappen van bier heeft het bestuur onder de leden een communiqué verspreid, waarin men stelling neemt tegen het beleid van de gemeente, en aangeeft dat het bestuur van Carna niet van plan is te slijmen en in het gareel te lopen. Met een verzoenende toon en een oproep tot dialoog wordt het communiqué afgesloten: 'Er wordt in de wereld veel gepraat over communicatie, over begrip tonen en sociaalvoelend zijn. Zou het aan dit laatste ook niet schorten in onze "strijd" met de gemeentelijke overheid? We dachten van wel. Daarom hopen we zeer spoedig tot een gesprek te komen, want zo kan het echt niet langer. We voelen er niets voor om met bikkige koppen tegenover elkaar te blijven staan.'

Het bestuur hoopt dat de burgemeester zijn bevoegdheid wil aanwenden om artikel 38 van de drankwet in werking te stellen, met andere woorden: dat hij, ondanks het ontbreken van een drankvergunning (het verstrekken daarvan zal naar schatting drie tot vier maanden op zich laten wachten) tóch zal toestaan dat in Carna de biertap weer gaat vloeien.

TIEN JAAR CARNA

Carna bestaat tien jaar, en dus is er feest. Zaterdags voor Pinksteren is er een voetbalcompetitie voor zestien elftallen van Limburgse instuiven en sociëteiten. Zondags is de prijsuitreiking van de Carna-cuptrofee in het soosgebouw (met een speciaal door de burgemeester verleende vergunning om bier te tappen!). Swinging Soul Machine

• JAN SMEETS

treedt die eerste pinksterdag op in zaal Vleugels, en maandag, tweede pinksterdag, wordt een nieuwe ruimte in het soosgebouw op de benedenverdieping geopend en is er een receptie, 'met sterke drank voor het eerst sinds lange tijd'. 's Avonds 'om 11 uur laat voorzitter Smeets hoogstpersoonlijk enig vuurwerk de lucht inknallen'. De rest van de week blijft het feest: een reünie voor ex-bestuursleden en medewerkers, een discoavond, een dropping en een live-optreden van de Amsterdamse soulgroep Kiss-Kiss.

Het krantenbericht dat van de festiviteiten rondom het tienjarig bestaan van Carna in Einighausen gewag maakt, staat op de NU-pagina van *De Nieuwe Limburger* van 21 mei 1969. Die pagina met nieuws voor jongeren wordt sinds juni 1968 samengesteld door Wim Wennekes. De ironie van het lot wil dat de bovenste helft van diezelfde pagina is

DEEL 2 DE BERCHMANS EN DE OPMAAT NAAR PINKPOP

De rek was er in Einighausen al een tijdje uit. Jan Smeets is per 1 juli 1969 naar de Berchmanssociëteit in Maastricht overgestapt, in de functie van fulltime staffunctionaris van de amusementsafdeling. Hiermee is een einde gekomen aan zijn dagelijkse bemoeienissen met Instuif Carna. De love-in in Einighausen is de oorzaak geworden van een lange reeks van moeilijkheden tussen het Instuifbestuur en de plaatselijke gemeentelijke overheid. Met Smeets' benoeming komt ook een einde aan zijn zes-en-een-halfjarig dienstverband op de afdeling grafische vormgeving van de voorlichtingsdienst van de Staatsmijnen-DSM.

Jan Smeets nu beroeps

- JAN SMEETS -

lagher), Pink Floyd, en formaties van eigen bodem als Q65, Brainbox, Ekseption, Earth & Fire, Boudewijn de Groot, Shocking Blue, Golden Earring, Livin' Blues, The Dream. Noem maar op.

En dus zegt Jan Smeets ja.

De oprichter en directeur van de Berchmans, pater jezuïet Frits van der Ven, vindt het tijd voor vernieuwing. In zijn sociëteit – voor de werkende klasse, en geleid door de jezuïeten – wordt nog gedanst op suffe muziek uit het lichte genre, en daar wil Van der Ven verandering in brengen.

Hij vraagt Smeets of hij als 'amusementsmanager' in Maastricht wil komen werken. Daar heeft Jan wel oren naar, ook al betekent dit dat hij zijn baan bij de Staatsmijnen moet opzeggen.

Smeets heeft het vooruitzicht in Maastricht de meest uiteenlopende internationale rockbands te boeken: Taste (met Rory Gal-

gewijd aan een grootschalig evenement, georganiseerd door 'NU samen met Hans van Beers'. Voor 'NU', lees: Wim Wennekes, en laatstgenoemde is projectleider van jongerensociëteit Trajectum Produkties Maastricht. En dat grootschalig evenement is natuurlijk Pinknick.

Wennekes blijft redacteur voor de krant en zal te zijner tijd plaatsnemen in de Stichting Buitengewone Produkties (meer daarover op p. xx). Een jaar later staat de Carna-voorzitter die maar niet kan worden afgeremd aan de basis van de 'opvolger' van Pinknick. De belofte van de oorspronkelijke organisatie van deze gratis manifestatie, dat er het jaar daarop 'een echt festival met erg bekende groepen' zal komen, wordt door onder anderen Jan Smeets en Frits van Reysen, stafid van het Centrum voor Jeugd- en Jongerenwerk in Sittard, waargemaakt: **PINKPOP.** ■

Op 12 juli zegt Smeets ook voor de kerk 'ja' tegen Till Knoups, met wie hij al een tijdje geleden voor de wet is getrouwd en die sindsdien als mevrouw Smeets door het leven gaat. Voor de kerkelijke plechtigheid in de dekenale kerk in Geleen heeft de bruidegom de Maastrichtse groep Opus gecharterd.

De Nieuwe Limburger, 14 juli 1969.

Foto Jan Smeets: De Nieuwe Limburger, 12 maart 1969.

Cartoon Jan Smeets: De Nieuwe Limburger, 11 juni 1969.

FRANS THEUNISZ: 'JAN KENDE ONS VAN ONZE OPTREDENS IN CARNA. HIJ HAD ONS GEVRAAGD OF WE WILDEN SPELEN IN DE KERK, OMDAT HIJ BEST WEL FAN WAS VAN OPUS, EN OMDAT WE OOK NUMMERS VAN THE BEATLES SPEELDEN, BIJVOORBEELD "A DAY IN THE LIFE", EN "OB-LA-DI, OB-LA-DA". DE KERK ZAT VOL MET LANGHARIGEN, MENSEN UIT DE MUZIEKWERELD. IK ZIE NOG VOOR ME DAT JAN EN TILL NA DE KERKDIENT IN EEN GELE DEUX CHEVAUX, EEN LELIJKE EEND, WEGREDEN.'

Smeets weet voor de Berchmans (de toevoeging ‘sociëteit’ is per augustus 1969 geschrapt) al meteen een grote naam vast te leggen: de Engelse band Yes (‘de grote ontdekking van het toonaangevende festival van Montreux’), die zojuist zijn debuuttee heeft uitgebracht, treedt in augustus 1969 op in Smeets’ nieuwe werkplek.

Nu hij ten behoeve van de Maastrichtse soos voltijds werkzaam is, heeft dat voor Carna in Einighausen een keerzijde: de in augustus verleende tapvergunning stipuleert dat de bedrijfsleider Jan Smeets altijd aanwezig zal zijn. Maar dat kan nu juist niet, want Smeets is recent overstapt naar de Berchmans. Kortom: wéér een ambtelijke spaak in het wiel, en wéér moet Carna uit een ander vaatje tappen. Uiteindelijk wordt in december 1969 een nieuwe vergunning verstrekt, nu op naam van Smeets’ opvolger, Guus Broekhoven, en mag de bierkraan open.

MELANIE

In het voorjaar van 1970 doet zich de kans voor om de Amerikaanse zangeres Melanie te contracteren voor een optreden in de Berchmans. Het management van de zangeres wordt benaderd. De gage van de zangeres, zo krijgt Smeets te horen, bedraagt 5000 gulden. Van der Ven vindt 5000 gulden voor één zangeres veel te veel. Hij zegt nee.

Smeets vindt dat door het veto een enorme kans verloren gaat. Samen met **FRITS VAN REYSEN**, voorheen jeugdbegeleider in De Meerpaal in Sneek, en nu stafid van het Centrum voor Jeugd- en Jongerenwerk in Sittard, belegt hij een vergadering en nodigt diverse programmeurs van jongerencentra in de regio uit – onder anderen Wim Wennekes en **HANS VAN BEERS**. Laatstgenoemde is projectleider bij Donkiesjot, eveneens in Sittard. Smeets en Van Reyssen willen met vereende krachten – zoals ook is gebeurd met het optreden van Dave Dee in de Stadsschouwburg enkele jaren daarvoor – weer een internationale artiest naar Limburg halen. Met uitzondering van de Berchmans is de zui-

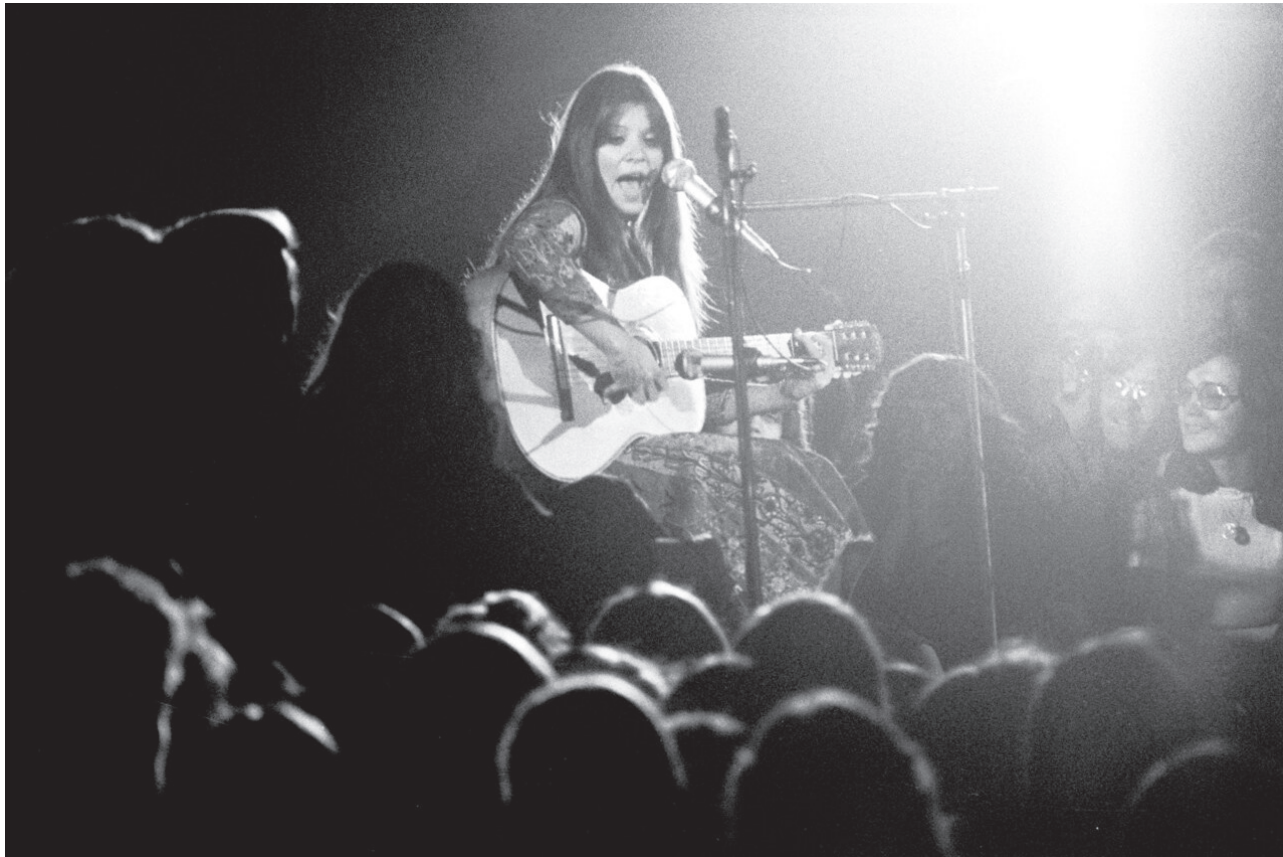

delijke provincie nog een beetje onontgonnen terrein voor popgroepen uit het buitenland, en met de komst van Melanie kan daar verandering in worden gebracht. Daarvoor moet dus 5000 gulden op tafel komen.

Melanie is na haar optreden op Woodstock van het ene op het andere moment een wereldster geworden. Met ‘Beautiful People’ en andere nummers oogstte ze op de openingsavond van het driedaagse Woodstock-festival een enorm applaus, en het publiek liet tijdens haar optreden talloze kaarsjes en aanstekers branden.

Begin maart is de zangeres al in Nederland geweest voor drie concerten in Amsterdam, Rotterdam en Den Haag. Tijdens dat bezoek aan Nederland was ze ook te gast in de tv-show van Willem Duys, waar ze een Edison in ontvangst heeft genomen voor haar album *Back in Town* (onder die titel werd haar album *Affectionately: Melanie* in Nederland uitgebracht). Samen met The Edwin Hawkins Singers, met wie de zangeres in februari 1970 een gezamenlijke tournee door Duitsland heeft ondernomen, zingt ze in *Voor de Vuist Weg* het nummer ‘Lay Down’.

Een optreden van Melanie in het Concertgebouw in Amsterdam, 1971. Foto Gijsbert Hanekroot

Tijdens dit televisieoptreden neemt de 17-koppige Amerikaanse gospelgroep het hele podium van de Singerzaal in Laren in beslag. De 6 minuten lange versie van ‘Lay Down’ met Melanie wordt live op tv uitgezonden, en het is goed voorstelbaar dat Jan Smeets, de ambitieuze medewerker van de Berchmans, naar de uitzending heeft zitten kijken en dat toen het idee werd geboren om Melanie naar Limburg te halen voor een optreden tijdens Pinksteren.

Een zangeres die ruim een halfjaar eerder op Woodstock stond, zou nu in het bronsgroen eikenhout optreden!

EEN POP-FESTIVAL

Kort voor of tijdens de vergadering met de programmeurs krijgt het gezelschap te horen dat de zangeres last heeft van een oorontsteking. Ze moet alle geplande optredens afzeggen. Het voorneemen haar naar Limburg te halen, is van de baan.

Wat nu? Waarom niet een popfestival! Frits van der Ven zorgt er vervolgens persoonlijk voor dat diverse jongerencentra elk 500 gulden inleggen als garantie voor de begroting van een popfestival dat op Pinksteren zal plaatsvinden: Pinkpop 70. Ook aanwezig tijdens de vergadering is Wim Schepers, de neef van de gelijknamige Geleense wethouder. Misschien dat zijn oom iets kan betekenen?

Op 25 maart 1970 sturen de organisatoren vanuit Centrum voor Jeugd- en Jongerenwerk, gevestigd op de Engelenkampstraat 57 in Sittard, een schriftelijk verzoek naar de gemeente Geleen om gebruik te mogen maken van het **SPORT-PARK**, ook bekend als het **BURG. DAMENPARK**, om daar een ‘muzikale jeugdmanifestatie’ te organiseren. Die aanvraag wordt twee weken later gehonoreerd. Dat de goedkeuring wordt verleend, is te danken aan de oom van Wim.

De burgemeester van Geleen is niet bepaald enthousiast over het idee van de jongerenwerkers, maar wethouder en locoburgemeester Wim Schepers ziet het wél zitten. Op een moment dat de burgemeester afwezig is, hakt Schepers de knoop door en geeft toestemming voor het gebruik van het Burgemeester Damenpark voor iets waarvan hij denkt dat het een klein, gezellig muzikaal samenzijn zal worden.

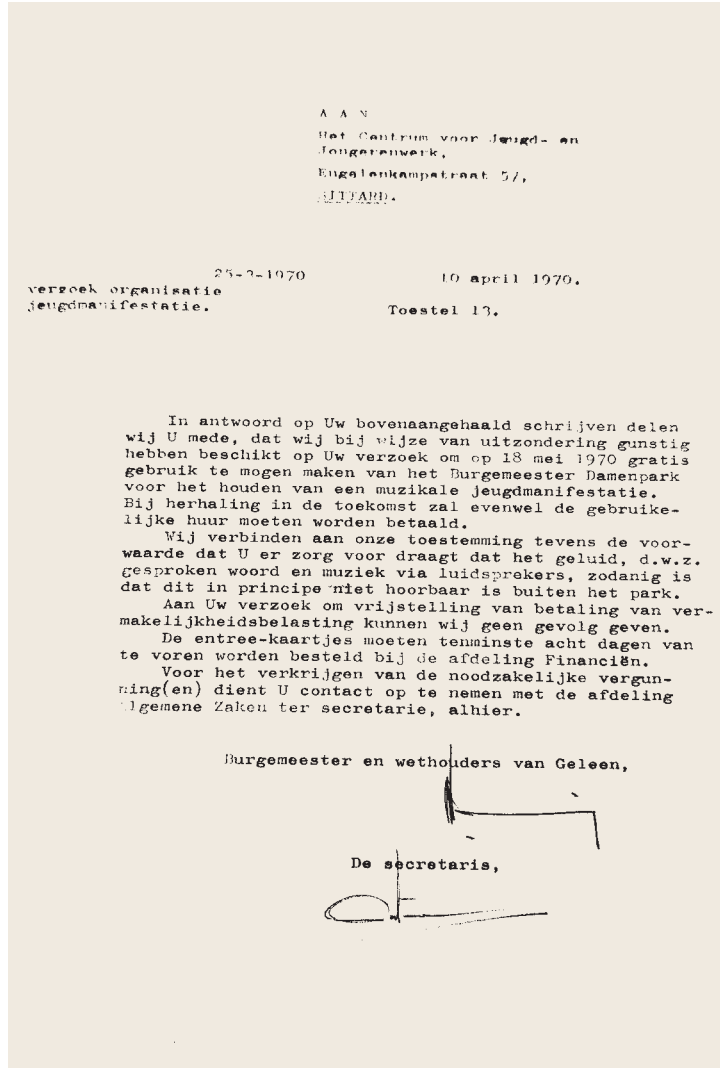
Het feit dat zijn neef nauwe banden onderhield met de groep jongerenwerkers, zal in het verlenen van goedkeuring een doorslaggevende rol hebben gespeeld.

Wethouder Schepers denkt dus dat het een zeer kleinschalig initiatief betreft. Maar hij heeft de bedoeling van de organisatoren niet goed ingeschat. In plaats van een rustige bijeenkomst, wordt het Sportpark op pinkstermaandag 18 mei 1970 door ruim 10.000 bezoekers bevolkt. Wanneer Schepers op de dag zelf geconfronteerd wordt met de enorme toestroom van langharinge jongeren spreekt hij de legendarisch geworden woorden:

‘Miljaar jónges, ich meinde dat g'r uch mit 'ne man of tieën mit 'n gitaar ónger 'ne boom zouwt zètte!’ (Verdorie jongens, ik dacht dat jullie met een man of tien met een gitaar onder een boom zouden gaan zitten!)

De Geleense wethouder **WIM SCHEPERS** is weliswaar geen initiator of organisator, door het geven van groen licht voor het gebruik van het Burgemeester Damenpark in Geleen heeft hij wel een allesbepalende invloed gehad op het oudste en langstlopende popfestival dat Pinkpop later is geworden.

Ook **FRITS VAN DER VEN**, directeur van de Berchmans in Maastricht, heeft door zijn veto met betrekking tot het hoge bedrag dat Melanie voor haar optreden vroeg, én doordat hij de verbindende factor was voor het bijeenbrengen van een startkapitaal door diverse jongerencentra, de aanzet en doorslag gegeven tot het ontwikkelen van een alternatief plan, waaruit **PINKPOP 70** zou ontstaan. ■

**‘MILJAAR JÓNGES, ICH MEINDE DAT G'R
UCH MIT 'NE MAN OF TIEËN MIT 'N GITAAR
ÓNGER 'NE BOUM ZOUWT ZÈTTE!’
– WETHOUDER SCHEPERS**

KIJK- EN LUISTERTIP: Melanie & The Edwin Hawkins Singers in *Voor de Vuist Weg*, 3 maart 1970.
► www.schatkamer.beeldengeluid.nl